

Περιεχόμενα

1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ.....	2
1.1	Κατηγορίες φοιτητών/τριών που δύνανται να υπαχθούν στις διατάξεις του Οδηγού	3
1.2	Γενικές μορφές προσαρμογής	3
2	ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	4
2.1	Αισθητηριακές και κινητικές αναπηρίες, σοβαρές παθήσεις, χρόνια νοσήματα	4
2.1.1	Φοιτητές/τριες με πλήρη αναπηρία όρασης	4
2.1.2	Φοιτητές/τριες με μερική αναπηρία όρασης ή χαμηλή όραση.....	4
2.1.3	Φοιτητές/τριες με κώφωση ή βαρηκοΐα.....	5
2.1.4	Φοιτητές/τριες με κινητική αναπηρία	5
2.1.5	Φοιτητές/τριες με σοβαρές παθήσεις ή χρόνια νοσήματα	5
2.2	Νευροαναπτυξιακές Διαταραχές.....	6
2.2.1	Σοβαρά προβλήματα λόγου, δυσαρθρία, τραυλισμός ή συναφείς δυσκολίες	6
2.2.2	Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος.....	6
2.2.3	Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή ειδική μαθησιακή διαταραχή	6
2.2.4	ΔΕΠ-Υ ή δυσκολίες προσοχής και αυτορρύθμισης	6
3	ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ	7
3.1	Προφορική εξέταση	7
3.2	Γραπτή εξέταση.....	7
3.3	Μεικτός τρόπος εξέτασης.....	7
3.4	Πρόσθετος χρόνος, διαλείμματα και ειδικός χώρος	8
3.5	Εργαστηριακά μαθήματα, κλινικές/πρακτικές ασκήσεις και εκπαιδευτικές δραστηριότητες	8
4	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΡΟΛΟΙ	8
4.1	Υποβολή αιτήματος από φοιτητή/τρια	8
4.2	Ρόλος Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης.....	9
4.3	Ρόλος της Γραμματείας, του Προέδρου και του Συνδετικού Κρίκου του Τμήματος	9
4.4	Ρόλος διδασκόντων και επιτηρητών	9
5	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ - ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	10
6	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.....	10

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Ο παρών Οδηγός καθορίζει κατευθυντήριες οδηγίες για την υποστήριξη και την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), με σκοπό την ισότιμη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, στις εξετάσεις και στις λοιπές ακαδημαϊκές δραστηριότητες του Ιδρύματος.
2. Ο Οδηγός συντάσσεται στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΔΙ.ΠΑ.Ε.,. Μετά την έγκριση, ο Οδηγός κοινοποιείται στις Γραμματείες των Τμημάτων, οι οποίες ενημερώνουν τους διδάσκοντες και τον αναρτούν στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Η εφαρμογή των οδηγιών είναι υποχρεωτική για τους διδάσκοντες.
3. Η εφαρμογή του Οδηγού πραγματοποιείται με τη συνεργασία της Διεύθυνσης Φοιτητικής Μέριμνας Θεσσαλονίκης και της Διεύθυνσης Διοικητικών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας Σερρών Κιλκίς Κατερίνης, της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης (Μ.Ι.Π.), της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης, της Διεύθυνσης Σπουδών και Ακαδημαϊκών Μονάδων, του ΚΕΔΙΜΑ, του ΔΙΠΑΕ, των Γραμματειών των Τμημάτων, των Προέδρων των Τμημάτων και των διδασκόντων, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες κάθε υπηρεσίας ή οργάνου.
4. Οι ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ μπορούν να επιλέγουν είτε το ισχύον γενικό σύστημα εξέτασης είτε το ειδικότερο πλαίσιο προσαρμογών του παρόντος Οδηγού. Η επιλογή προσαρμογής δεν μειώνει τις ακαδημαϊκές απαιτήσεις του μαθήματος και δεν αλλοιώνει τα μαθησιακά αποτελέσματα που αξιολογούνται.
5. Οι προσαρμογές αποσκοπούν στην άρση εμποδίων πρόσβασης, όχι στην ευνοϊκή βαθμολογική μεταχείριση. Ο διδάσκων διατηρεί την ακαδημαϊκή ευθύνη για την ύλη, τα θέματα, τα κριτήρια αξιολόγησης και τη βαθμολόγηση, εφαρμόζοντας τις εγκεκριμένες προσαρμογές και το τυχόν Εξατομικευμένο Πλάνο Αναγκών και Υποστήριξης.
6. Για τη λήψη οποιασδήποτε υπηρεσίας προσαρμογής ή υποστήριξης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται υποβάλλει αίτημα και εγγράφεται στη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης, ώστε να είναι δυνατή η τεκμηρίωση, ο συντονισμός και η παρακολούθηση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
7. Τα αιτήματα εξετάζονται εξατομικευμένα, σε συνεργασία με τον/την φοιτητή/τρια και βάσει των πιστοποιητικών, γνωματεύσεων, αξιολογήσεων ή λοιπών στοιχείων που κατατίθενται. Η Μ.Ι.Π. δύναται να εκδίδει Εξατομικευμένο Πλάνο Αναγκών και Υποστήριξης ή να αποστέλλει έντυπο εφαρμογή συγκεκριμένων εδαφίων του Οδηγού.
8. Τα αιτήματα καλό είναι σκόπιμο να υποβάλλονται στη Μ.Ι.Π. με την έναρξη του Ακαδημαϊκού έτους και κατά κανόνα το αργότερο δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν από την αντίστοιχη εξέταση ή αξιολόγηση. Σε αιφνίδια επιδείνωση υγείας, πρόσφατη νοσηλεία ή τεκμηριωμένη κατάσταση ανωτέρας βίας, το αίτημα εξετάζεται κατά προτεραιότητα, με βάση τη δυνατότητα έγκαιρης και ασφαλούς εφαρμογής της προσαρμογής.
9. Το αίτημα μπορεί να αφορά όλα τα μαθήματα που έχει δηλώσει ο/η φοιτητής/τρια σε ένα εξάμηνο ή συγκεκριμένα μαθήματα, καθώς και μία ή περισσότερες μορφές αξιολόγησης σε ένα μάθημα.

10. Η Γραμματεία του Τμήματος τηρεί τον διοικητικό φάκελο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Η κοινοποίηση προς διδάσκοντες περιορίζεται στις απολύτως αναγκαίες πληροφορίες για την εφαρμογή της προσαρμογής.
11. Οι διδάσκοντες που έχουν ενημερωθεί για αίτημα ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ εφαρμόζουν τον παρόντα Οδηγό σε συνδυασμό με το Εξατομικευμένο Πλάνο Αναγκών και Υποστήριξης, εφόσον έχει εκδοθεί. Σε περίπτωση ασάφειας, ζητούν διευκρινίσεις από τη Γραμματεία και τη Μ.Ι.Π., χωρίς να ζητούν από τον/την φοιτητή/τρια μη αναγκαία ιατρικά ή προσωπικά δεδομένα.
12. Οι επιτηρητές λαμβάνουν από τον διδάσκοντα σαφείς οδηγίες για τις επιτρεπόμενες προσαρμογές, όπως πρόσθετος χρόνος, χρήση υποστηρικτικής τεχνολογίας, σύντομο διάλειμμα, ειδική θέση, παρουσία γραφέα ή άλλης μορφής υποστήριξη.

1.1 Κατηγορίες φοιτητών/τριών που δύνανται να υπαχθούν στις διατάξεις του Οδηγού

Στις διατάξεις του οδηγού δύνανται να υπαχθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες κατηγορίες φοιτητών/τριών, εφόσον οι ανάγκες τους επηρεάζουν την πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία, τη συμμετοχή σε εργαστήρια/κλινικές/πρακτικές ασκήσεις, την επικοινωνία ή την αξιολόγηση:

- φοιτητές/τριες με σοβαρές παθήσεις, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν εισαχθεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με το ποσοστό 5% επιπλέον των θέσεων εισακτέων·
- φοιτητές/τριες με αισθητηριακές αναπηρίες, όπως πλήρη ή μερική αναπηρία όρασης, κώφωση ή βαρηκοΐα·
- φοιτητές/τριες με κινητική αναπηρία ή περιορισμούς κινητικότητας, άνω ή/και κάτω άκρων·
- φοιτητές/τριες με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή ειδικές μαθησιακές διαταραχές, όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσορθογραφία, δυσαριθμησία ή δυσαναγνωσία·
- φοιτητές/τριες με ΔΕΠ-Υ, διαταραχή αυτιστικού φάσματος, διαταραχές επικοινωνίας ή άλλες νευροαναπτυξιακές διαφοροποιήσεις·
- φοιτητές/τριες με μόνιμο ή παροδικό σωματικό ή ψυχικό πρόβλημα υγείας που τεκμηριωμένα επηρεάζει τη φοίτηση ή την αξιολόγηση·
- φοιτητές/τριες με πολλαπλές ή σύνθετες ανάγκες υποστήριξης.

1.2 Γενικές μορφές προσαρμογής

Ανάλογα με τις ανάγκες του/της φοιτητή/τριας και τη φύση του μαθήματος, δύνανται να εφαρμόζονται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προσαρμογές:

- προφορική εξέταση αντί γραπτής, όπου η γραφή ή η ανάγνωση συνιστά εμπόδιο πρόσβασης·
- γραπτή εξέταση αντί προφορικής, όπου η προφορική επικοινωνία συνιστά εμπόδιο πρόσβασης·
- μεικτός τρόπος εξέτασης, με γραπτή προετοιμασία και προφορική αξιολόγηση·
- χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, tablet, ειδικού λογισμικού, screen reader, λογισμικού μεγέθυνσης, εργονομικού πληκτρολογίου ή άλλης υποστηρικτικής τεχνολογίας·

- παροχή θεμάτων σε ηλεκτρονική μορφή, σε μεγέθυνση, με κατάλληλη γραμματοσειρά, σε ηχητική μορφή ή, όπου υπάρχει δυνατότητα, σε γραφή Braille·
- παρουσία γραφέα, αναγνώστη ή διερμηνέα Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, όπου απαιτείται·
- εξασφάλιση προσβάσιμου χώρου, σταθερής επιφάνειας εργασίας, κατάλληλου φωτισμού, ήσυχου χώρου ή ειδικής θέσης στην αίθουσα·
- πρόσθετος χρόνος εξέτασης, σύντομα διαλείμματα ή αλλαγή στην ώρα/ημερομηνία αξιολόγησης, όταν αυτό τεκμηριώνεται από την ανάγκη·
- εξ αποστάσεως εξέταση σε ειδικές περιπτώσεις σοβαρής ή οξείας κατάστασης υγείας, όταν διασφαλίζεται το αδιάβλητο, η ισοτιμία και η τεχνική δυνατότητα διεξαγωγής·
- πολλαπλά μέσα απόδειξης γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, σύμφωνα με την αρχή του καθολικού σχεδιασμού για τη μάθηση.

2 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Οι ακόλουθες οδηγίες εφαρμόζονται ανάλογα με το είδος της αναπηρίας ή/και της ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης που θεωρείται πρωταρχική στην εκάστοτε περίπτωση. Σε περιπτώσεις συνύπαρξης αναγκών, εφαρμόζονται συνδυαστικά οι σχετικές οδηγίες, σύμφωνα με το Εξατομικευμένο Πλάνο Αναγκών και Υποστήριξης ή τις οδηγίες της Μ.Ι.Π.

2.1 Αισθητηριακές και κινητικές αναπηρίες, σοβαρές παθήσεις, χρόνια νοσήματα

2.1.1 Φοιτητές/τριες με πλήρη αναπηρία όρασης

- Συστήνεται προφορική εξέταση, ιδίως σε μαθήματα που περιλαμβάνουν σχήματα, διαγράμματα, μαθηματικούς τύπους, ειδικά σύμβολα ή εργαστηριακή τεκμηρίωση που δεν είναι προσβάσιμη με άλλο τρόπο.
- Εναλλακτικά, μπορεί να χρησιμοποιείται ηλεκτρονικός υπολογιστής με κατάλληλο λογισμικό ανάγνωσης οθόνης ή άλλη υποστηρικτική τεχνολογία, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ελεγχθεί η αναγνωσιμότητα πινάκων, τύπων, σχημάτων και εικόνων.
- Δύναται να ορίζεται γραφέας ή αναγνώστης, ο οποίος καταγράφει ή διαβάζει κατά λέξη, παρουσία επιτηρητή ή διδάσκοντα, χωρίς να επεξηγεί, να κατευθύνει ή να παρεμβαίνει στο περιεχόμενο της απάντησης.
- Τα θέματα μπορούν να παρέχονται σε ηλεκτρονική ή ηχητική μορφή και οι απαντήσεις να υποβάλλονται μέσω e-class, ιδρυματικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλου εγκεκριμένου συστήματος, με κοινοποίηση όπου απαιτείται στη Γραμματεία.

2.1.2 Φοιτητές/τριες με μερική αναπηρία όρασης ή χαμηλή όραση

- Συστήνεται γραπτή εξέταση με μεγεθυμένη γραμματοσειρά, κατάλληλο διάστιχο, επαρκή αντίθεση, αποφυγή πυκνής διάταξης και, όπου απαιτείται, προσαρμογή φόντου ή χρωματικής αντίθεσης.
- Εξασφαλίζεται επαρκής φωτισμός, σταθερή επιφάνεια εργασίας και δυνατότητα χρήσης μεγεθυντικών φακών, ειδικών γυαλιών, υπολογιστή/tablet ή λογισμικού μεγέθυνσης.
- Εφόσον ζητηθεί και τεκμηριωθεί, ο διδάσκων ή επιτηρητής διαβάζει μεγαλοφώνως τα θέματα ή παρέχεται ηχητική μορφή των θεμάτων.

- Σε μαθήματα με έντονη χρήση σχημάτων, διαγραμμάτων ή ειδικών συμβόλων μπορεί να προκρίνεται προφορική ή μεικτή εξέταση.
- Εφόσον ο βαθμός της οπτικής αναπηρίας το απαιτεί, η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιείται μέσω προφορικής εξέτασης.

2.1.3 Φοιτητές/τριες με κώφωση ή βαρηκοΐα

- Συστήνεται γραπτή εξέταση, ιδίως όταν η προφορική επικοινωνία αποτελεί εμπόδιο πρόσβασης.
- Όλες οι προφορικές οδηγίες, διευκρινίσεις ή επιπρόσθετες πληροφορίες κατά την εξέταση παρέχονται και γραπτώς.
- Επιτρέπεται η χρήση ατομικής υποστηρικτικής τεχνολογίας, όπως ακουστικά βαρηκοΐας, συστήματα ακουστικής υποβοήθησης ή υπολογιστής/tablet, εφόσον έχει ενημερωθεί ο διδάσκων και οι επιτηρητές.
- Όπου απαιτείται, μπορεί να προβλέπεται διερμηνεία Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, σε συνεργασία με τη Μ.Ι.Π. και σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα πιστοποιημένου διερμηνέα.

2.1.4 Φοιτητές/τριες με κινητική αναπηρία

- Σε κινητική αναπηρία άνω άκρων συστήνεται προφορική εξέταση ή χρήση γραφέα/υπολογιστή, ανάλογα με την τεκμηριωμένη ανάγκη και τη φύση του μαθήματος.
- Σε κινητική αναπηρία κάτω άκρων εξασφαλίζεται προσβάσιμη αίθουσα, πρόσβαση με ράμπα, ανελκυστήρα ή αναβατόριο, προσβάσιμη τουαλέτα και σταθερό έδρανο ή τραπέζι που επιτρέπει τη χρήση αναπηρικού αμαξιδίου.
- Ο χώρος εξέτασης ορίζεται εγκαίρως ώστε να αποφεύγονται μετακινήσεις σε μη προσβάσιμους χώρους ή αλλαγές τελευταίας στιγμής.
- Εφόσον υπάρχει ανάγκη μετακίνησης εντός των εγκαταστάσεων, η Γραμματεία και η Μ.Ι.Π. συντονίζουν την αναγκαία υποστήριξη.

2.1.5 Φοιτητές/τριες με σοβαρές παθήσεις ή χρόνια νοσήματα

- Μπορεί να προβλέπεται πρόσθετος χρόνος, σύντομο διάλειμμα για λήψη φαρμακευτικής αγωγής, πρόσβαση σε τουαλέτα, ειδική θέση στην αίθουσα ή ήσυχος χώρος εξέτασης.
- Σε περίοδο έξαρσης χρόνιας πάθησης, πρόσφατης νοσηλείας, θεραπείας που συνεπάγεται ανοσοκαταστολή ή προεγχειρητικής/μετεγχειρητικής κατάστασης, μπορεί να εξετάζεται η δυνατότητα εξ αποστάσεως εξέτασης ή εξέτασης σε διαφορετικό χρόνο, εφόσον τεκμηριώνεται και είναι εφικτή η διασφάλιση της ισοτιμίας και του αδιάβλητου.
- Όταν ο/η φοιτητής/τρια δύναται να προσέλθει σε χώρο του Ιδρύματος, λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή περιττής αναμονής, την επιλογή κατάλληλου χώρου και τη δυνατότητα σύντομου διαλείμματος.
- Σε παρατεταμένη σοβαρή κατάσταση υγείας, μπορεί να αξιοποιείται κατά τμήματα εξέταση της ύλης ή πολλαπλές μορφές αξιολόγησης, εφόσον αυτό έχει συμφωνηθεί εγκαίρως με τον διδάσκοντα και δεν αλλοιώνει τα μαθησιακά αποτελέσματα.

2.2 Νευροαναπτυξιακές Διαταραχές

2.2.1 Σοβαρά προβλήματα λόγου, δυσarthρία, τραυλισμός ή συναφείς δυσκολίες

- Συστήνεται γραπτή εξέταση όταν η προφορική εξέταση δημιουργεί ουσιώδες εμπόδιο έκφρασης.
- Εάν η εξέταση είναι προφορική, ο διδάσκων οφείλει να διαθέτει επαρκή χρόνο, να μη διακόπτει, να μην ολοκληρώνει ο ίδιος την απάντηση που υποθέτει ότι θέλει να δώσει ο/η φοιτητής/τρια και να αποφεύγει κάθε σχόλιο για την εκφορά του λόγου.
- Η αξιολόγηση εστιάζει στο γνωστικό περιεχόμενο της απάντησης και όχι στην ταχύτητα ή στον τρόπο εκφοράς.

2.2.2 Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος

- Συστήνεται ήσυχος χώρος εξέτασης ή θέση που περιορίζει τους διασπαστικούς παράγοντες, όπως θόρυβος, έντονος φωτισμός, συχνές μετακινήσεις ή έντονη οπτική/ακουστική διέγερση.
- Επιτρέπονται, εφόσον έχουν εγκριθεί, μέσα αυτορρύθμισης όπως ακουστικά απομόνωσης ήχου, καπέλο/κουκούλα, φιμέ γυαλιά ή μικρά αντικείμενα διαχείρισης άγχους, εφόσον δεν παραβιάζουν το αδιάβλητο της εξέτασης.
- Τα θέματα και οι οδηγίες διατυπώνονται με σαφήνεια, κυριολεκτικότητα και αποφυγή περιττής αμφισημίας. Αν χρησιμοποιείται σκόπιμη ασάφεια για παιδαγωγικό σκοπό, αυτή πρέπει να συνδέεται με το αντικείμενο της αξιολόγησης.
- Ενδείκνυται συχνή ενημέρωση για τον υπολειπόμενο χρόνο και, όπου τεκμηριώνεται, πρόσθετος χρόνος ή σύντομο διάλειμμα.

2.2.3 Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή ειδική μαθησιακή διαταραχή

- Συστήνεται προφορική ή μεικτή εξέταση, εφόσον υπάρχει σχετική γνωμάτευση και ο/η φοιτητής/τρια το έχει αιτηθεί.
- Εάν ο/η φοιτητής/τρια επιλέξει γραπτή εξέταση, ο διδάσκων αξιολογεί το γνωστικό περιεχόμενο της απάντησης χωρίς να αποδίδει δυσανάλογη βαρύτητα σε ορθογραφικά, γραμματικά, συντακτικά λάθη ή στην ακαταστασία του γραπτού, εκτός εάν αυτά αποτελούν ρητό και αναγκαίο μαθησιακό αποτέλεσμα του μαθήματος.
- Μπορεί να παρέχεται ανάγνωση των εκφωνήσεων από διδάσκοντα ή επιτηρητή, ηχητικό αρχείο θεμάτων ή δυνατότητα χρήσης υπολογιστή για την ακρόαση/σύνταξη απαντήσεων.
- Ενδείκνυται η σαφής διάρθρωση των θεμάτων, η αποφυγή υπερβολικά πυκνής διατύπωσης και η ενημέρωση για τον υπολειπόμενο χρόνο.

2.2.4 ΔΕΠ-Υ ή δυσκολίες προσοχής και αυτορρύθμισης

- Συστήνεται θέση στην αίθουσα με περιορισμό περισπασμών ή, όπου τεκμηριώνεται, εξέταση σε ήσυχο χώρο.
- Μπορεί να προβλέπεται πρόσθετος χρόνος, σύντομα διαλείμματα και συχνή ενημέρωση για τον υπολειπόμενο χρόνο.
- Τα θέματα είναι κατά το δυνατόν σαφώς αριθμημένα και διαρθρωμένα, ώστε να διευκολύνεται η διαχείριση χρόνου και η οργάνωση απαντήσεων.

- Εφόσον συνυπάρχει ειδική μαθησιακή δυσκολία, εφαρμόζονται συνδυαστικά οι οδηγίες της ενότητας Β3.

3 ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ

3.1 Προφορική εξέταση

- Η προφορική εξέταση συστήνεται όταν ο/η φοιτητής/τρια αντιμετωπίζει εμπόδια πρόσβασης στη γραφή ή στην ανάγνωση, όπως σε περιπτώσεις αναπηρίας όρασης, κινητικής αναπηρίας άνω άκρων ή ειδικών μαθησιακών δυσκολιών.
- Οι φοιτητές/τριες που εξετάζονται προφορικά λαμβάνουν, κατά κανόνα, τα ίδια θέματα με τους λοιπούς φοιτητές/τριες, εκτός εάν η μορφή των θεμάτων δεν είναι προσβάσιμη και απαιτείται ισοδύναμη προσαρμογή.
- Η προφορική εξέταση διενεργείται σε ήσυχο χώρο, την ίδια ημέρα με τη γραπτή εξέταση όπου είναι εφικτό. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, ο διδάσκων ορίζει άλλη ημέρα/ώρα και ισοδύναμα θέματα αντίστοιχης δυσκολίας.
- Ο διδάσκων δεν δύναται να αρνηθεί την εγκεκριμένη προφορική εξέταση ούτε να παροτρύνει τον/την φοιτητή/τρια να επιλέξει διαφορετικό τρόπο εξέτασης από αυτόν που έχει εγκριθεί ή αιτηθεί εντός του πλαισίου του Οδηγού.
- Η προφορική εξέταση δεν συνεπάγεται μείωση απαιτήσεων. Η αξιολόγηση βασίζεται στην πληρότητα, ακρίβεια και τεκμηρίωση των απαντήσεων.

3.2 Γραπτή εξέταση

- Η γραπτή εξέταση συστήνεται όταν η προφορική επικοινωνία αποτελεί εμπόδιο πρόσβασης, όπως σε περιπτώσεις κώφωσης, βαρηκοΐας ή σοβαρών δυσκολιών λόγου.
- Όλες οι προφορικές οδηγίες και διευκρινίσεις παρέχονται και γραπτώς. Αν δοθούν πρόσθετες πληροφορίες στην αίθουσα, αυτές καθίστανται προσβάσιμες και στους/στις ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ.
- Ο/η φοιτητής/τρια δύναται να χρησιμοποιεί εγκεκριμένη υποστηρικτική τεχνολογία, βοηθητικά μέσα ή ειδική θέση/χώρο εξέτασης.
- Όταν χρησιμοποιείται υπολογιστής, οι απαντήσεις υποβάλλονται με τρόπο που καθορίζεται από τον διδάσκοντα, διασφαλίζοντας την ταυτοποίηση, την ακεραιότητα του αρχείου και την τήρηση των κανόνων της εξέτασης.

3.3 Μεικτός τρόπος εξέτασης

- Ο μεικτός τρόπος εξέτασης περιλαμβάνει γραπτή προετοιμασία και προφορική αξιολόγηση. Ενδείκνυται για φοιτητές/τριες που χρειάζονται χρόνο οργάνωσης σκέψης αλλά αξιολογούνται καταλληλότερα προφορικά.
- Ο/η φοιτητής/τρια προσέρχεται στον χώρο γραπτής εξέτασης, λαμβάνει τα θέματα και κρατά σημειώσεις. Μετά τον χρόνο προετοιμασίας συνοδεύεται στον χώρο προφορικής εξέτασης.
- Κατά την προφορική εξέταση μπορεί να συμβουλευτεί τις σημειώσεις του/της. Η βαθμολόγηση στηρίζεται στην προφορική απάντηση και όχι στις πρόχειρες σημειώσεις.

- Η διαδικασία διεξάγεται, κατά κανόνα, την ίδια ημέρα και με τα ίδια θέματα με την εξέταση των λοιπών φοιτητών/τριών.

3.4 Πρόσθετος χρόνος, διαλείμματα και ειδικός χώρος

- Πρόσθετος χρόνος παρέχεται όταν η αναπηρία ή η ειδική εκπαιδευτική ανάγκη επιδρά στον ρυθμό ανάγνωσης, γραφής, κατανόησης ή χειρισμού εξοπλισμού. Το εύρος του πρόσθετου χρόνου καθορίζεται με βάση το αίτημα, τη γνωμάτευση, το Εξατομικευμένο Πλάνο Αναγκών και Υποστήριξης και τη φύση της εξέτασης.
- Σύντομα διαλείμματα μπορούν να επιτρέπονται για λόγους υγείας, λήψη φαρμακευτική αγωγής, διαχείριση άγχους, επίσκεψη σε τουαλέτα ή ανάπαυση. Η διάρκεια και ο τρόπος καταγραφής τους καθορίζονται πριν από την έναρξη της εξέτασης.
- Ο ειδικός ή ήσυχος χώρος χρησιμοποιείται όταν ο κοινός χώρος εξέτασης δημιουργεί εμπόδια πρόσβασης, ιδίως λόγω θορύβου, φωτισμού, συνωστισμού, κινητικότητας ή ανάγκης χρήσης εξοπλισμού.
- Οι προσαρμογές αυτές γνωστοποιούνται στους επιτηρητές μόνο στο μέτρο που είναι αναγκαίο για την ορθή εφαρμογή τους.

3.5 Εργαστηριακά μαθήματα, κλινικές/πρακτικές ασκήσεις και εκπαιδευτικές δραστηριότητες

- Σε εργαστηριακά μαθήματα, κλινικές/πρακτικές ασκήσεις, ασκήσεις πεδίου ή εκπαιδευτικές επισκέψεις, οι προσαρμογές σχεδιάζονται εγκαίρως, με ευθύνη του Τμήματος και σε συνεργασία με τη Μ.Ι.Π., ώστε να διασφαλίζεται ασφαλής και ισότιμη συμμετοχή.
- Οι προσαρμογές μπορεί να αφορούν πρόσβαση στον χώρο, χρήση ειδικού εξοπλισμού, τροποποίηση τρόπου συμμετοχής, συνοδεία, παροχή υλικού σε προσβάσιμη μορφή ή εναλλακτική ισοδύναμη δραστηριότητα.
- Δεν επιτρέπεται αποκλεισμός ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ από εργαστηριακή ή πρακτική δραστηριότητα χωρίς προηγούμενη εξατομικευμένη αξιολόγηση κινδύνου, τεκμηρίωση και εξέταση εύλογων προσαρμογών.

4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΡΟΛΟΙ

4.1 Υποβολή αιτήματος από φοιτητή/τρια

- Ο/η φοιτητής/τρια υποβάλλει υποχρεωτικά αίτημα υποστήριξης ή/και προσαρμογής στη Γραμματεία του Τμήματος και στη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης, μετά τη δήλωση μαθημάτων και εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.
- Το αίτημα συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με το Κεφάλαιο 5. Εφόσον ο/η φοιτητής/τρια έχει ήδη καταθέσει ισχύοντα δικαιολογητικά, μπορεί να ζητηθεί μόνο επικαιροποίηση όταν η ανάγκη, η διάρκεια ή η μορφή της προσαρμογής το απαιτεί.
- Η εγγραφή στη Μ.Ι.Π. αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη συστηματική παροχή υπηρεσιών προσαρμογής και υποστήριξης.

- Το αίτημα εξετάζεται εξατομικευμένα. Η Μ.Ι.Π. μπορεί να επικοινωνεί με τον/την φοιτητή/τρια για διευκρινίσεις και να εισηγείται συγκεκριμένες προσαρμογές.

4.2 Ρόλος Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης

- Η Μ.Ι.Π. υποδέχεται και εξετάζει αιτήματα υποστήριξης, σε συνεργασία με τον/την φοιτητή/τρια, τη Γραμματεία, τη Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας και, όπου απαιτείται, τον διδάσκοντα.
- Η Μ.Ι.Π. δύναται να εκδίδει Εξατομικευμένο Πλάνο Αναγκών και Υποστήριξης ή έντυπο εφαρμογής συγκεκριμένων εδαφίων του Οδηγού, χωρίς περιττή κοινοποίηση ιατρικών δεδομένων.
- Η Μ.Ι.Π. συντονίζει, όπου απαιτείται, την παροχή υποστηρικτικής τεχνολογίας, διερμηνείας, πρόσβασης σε ειδικό χώρο, γραφέα/αναγνώστη ή άλλης υποστήριξης.
- Η Μ.Ι.Π. συνεργάζεται με την Επιτροπή Ισότητας Πρόσβασης για την αξιολόγηση ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη βελτίωση των διαδικασιών.

4.3 Ρόλος της Γραμματείας, του Προέδρου και του Συνδεδειγμένου Κρίκου του Τμήματος

- Η Γραμματεία παραλαμβάνει, πρωτοκολλεί και τηρεί τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- Η Γραμματεία ενημερώνει εγκαίρως τον Πρόεδρο του Τμήματος και τους διδάσκοντες για τις εγκεκριμένες προσαρμογές που πρέπει να εφαρμοστούν, στο αναγκαίο και νόμιμο μέτρο.
- Ο Πρόεδρος του Τμήματος μεριμνά για την ομοιόμορφη εφαρμογή του Οδηγού στο Τμήμα και για την επίλυση διαδικαστικών ζητημάτων σε συνεργασία με την Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης.
- Η Γραμματεία αναρτά τον εγκεκριμένο Οδηγό στην ιστοσελίδα του Τμήματος και ενημερώνει τους διδάσκοντες σε κάθε εξάμηνο ή εξεταστική περίοδο.
- Οι Συνδεδειγμένοι Κρίκοι εκπαιδεύονται από το προσωπικό της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης, διαμεσολαβούν μεταξύ της Μονάδας και του Τμήματος και έχουν συμβουλευτικό ρόλο για τα μέλη της φοιτητικής κοινότητας με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και για το διδακτικό προσωπικό του Τμήματός τους για ζητήματα προσβασιμότητας. Επίσης, συμμετέχουν σε συναντήσεις με τη Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης και ενημερώνουν αυτή για ζητήματα προσβασιμότητας στο Τμήμα τους.

4.4 Ρόλος διδασκόντων και επιτηρητών

- Ο διδάσκων εφαρμόζει τις εγκεκριμένες προσαρμογές, οργανώνει τον τρόπο εξέτασης και ενημερώνει τους επιτηρητές για τις αναγκαίες οδηγίες.
- Ο διδάσκων παρέχει τα θέματα σε προσβάσιμη μορφή όταν αυτό έχει εγκριθεί ή προκύπτει από το Εξατομικευμένο Πλάνο Αναγκών και Υποστήριξης.
- Οι επιτηρητές εφαρμόζουν τις οδηγίες που τους έχουν δοθεί, σέβονται την εμπιστευτικότητα και αποφεύγουν οποιαδήποτε δημόσια αναφορά στην αναπηρία ή στην ειδική ανάγκη του/της φοιτητή/τριας.

- Σε περίπτωση απρόβλεπτου ζητήματος κατά την εξέταση, ο επιτηρητής ενημερώνει άμεσα τον διδάσκοντα και τη Γραμματεία, ώστε να ληφθεί λύση που να προστατεύει την ισοτιμία και το αδιάβλητο.

5 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ - ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

- Για φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί με το ποσοστό 5% λόγω σοβαρών παθήσεων, υποβάλλεται αίτημα και το σχετικό πιστοποιητικό ή άλλο νόμιμο τεκμήριο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η προσαρμογή καθορίζεται ανάλογα με το είδος της πάθησης και τις λειτουργικές ανάγκες που προκύπτουν.
- Για ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή ειδικές μαθησιακές διαταραχές υποβάλλεται γνωμάτευση ή αξιολογική έκθεση από αρμόδιο φορέα, όπως ΚΕΔΑΣΥ ή άλλος αναγνωρισμένος δημόσιος/αρμόδιος φορέας, στην οποία προσδιορίζεται η δυσκολία και εισηγείται ο ενδεδειγμένος τρόπος εξέτασης, όπου αυτό προβλέπεται.
- Για ψυχικές, νευροαναπτυξιακές, χρόνιες ή άλλες καταστάσεις υγείας, υποβάλλεται κατάλληλη ιατρική, ψυχολογική ή διεπιστημονική γνωμάτευση από αρμόδιο φορέα ή επαγγελματία, κατά περίπτωση.
- Η Μ.Ι.Π. ή η Γραμματεία μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία όταν τα υποβληθέντα δεν επαρκούν για την τεκμηρίωση της προσαρμογής, χωρίς να ζητείται πληροφορία που δεν είναι αναγκαία για τον σκοπό αυτό.
- Τα δεδομένα υγείας και τα ειδικά προσωπικά δεδομένα τηρούνται μόνο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και κοινοποιούνται σε διδάσκοντες ή επιτηρητές αποκλειστικά ως λειτουργικές οδηγίες εφαρμογής προσαρμογής.
- Η ενημέρωση του διδάσκοντα πρέπει να περιλαμβάνει τι πρέπει να εφαρμοστεί, όχι το πλήρες ιατρικό ιστορικό του/της φοιτητή/τριας.
- Οι φοιτητές/τριες έχουν ευθύνη έγκαιρης υποβολής αιτήματος και ενημέρωσης σε περίπτωση μεταβολής της κατάστασής τους ή των αναγκών τους.

6 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

- Η Μ.Ι.Π. δύναται να συγκεντρώνει ανώνυμα ή συγκεντρωτικά στοιχεία εφαρμογής, με σκοπό τη βελτίωση των υπηρεσιών και την τεκμηρίωση των παρεχόμενων υποστηρίξεων.
- Η Επιτροπή Ισότητας Πρόσβασης συνεργάζεται με τις υπηρεσίες και τα όργανα του Ιδρύματος για την αξιολόγηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη διατύπωση εισηγήσεων προς τα αρμόδια όργανα.
- Ο Οδηγός αναθεωρείται όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο και κάθε τροποποίηση εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, εφόσον αφορά θεσμικό ή κανονιστικό περιεχόμενο.